

SGK'nın tedavi hizmetlerindeki sorunlar

A. Kadir KÜÇÜK
Güvence Hesabı Müdürü

25 Şubat 2011 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin 6111 sayılı Kanun'un 59'uncu maddesi ile, sağlık hizmet bedellerinin ödenmesine ilişkin Karayolu Trafik Kanunu'nun 98'inci maddesi yeniden düzenlenmiştir. Yapılan düzenlemeye göre; trafik kazaları sebebiyle üniversitelere bağlı hastaneler ve diğer bütün resmi ve özel sağlık kurum ve kuruluşların sundukları sağlık hizmet bedelleri, kazazedenin sosyal güvence olup olmadığına bakılmaksızın Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanacağı belirtilmiş ve bu uygulamaya ilişkin olarak; trafik kazalarına sağlık teminatı sağlayan zorunlu sigortalarda; sigorta şirketlerince yazılan primlerin ve Güvence Hesabı'na tahsil edilen katkı paylarının % 15'ini aşmamak üzere, münhasıran bu teminatın karşılığı olarak Hazine Müsteşarlığı'nca sigortacılık ilkeleri çerçevesinde maktu veya nispi olarak belirlenen tutarın tamamı sigorta şirketleri ve 03.06.2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 14'üncü maddesinde düzenlenen durumlar için Güvence Hesabı tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılacağı ve bu aktarımlarla birlikte sigorta şirketlerinin ve Güvence Hesabının tedavi teminatı kapsamındaki yükümlülüklerinin sona ereceği yönünde hüküm kurulmuştur.

Aynı kanunun Geçici 1'inci maddesinde de söz konusu kanunun yayımlandığı tarihten

SGK'nın karşılayacağı tedavi giderinin çerçevesi belirlenmiş, bu çerçeve dışında kalan giderlerin Kurumca karşılanmayacağı belirtilmiştir. Bu durum, örneğin, bakıcı giderlerinin veya tedaviye bağlı diğer harcamaların kimin tarafından ve ne şekilde karşılanacağı sorusunu ortaya çıkarmaktadır.

önce meydana gelen trafik kazaları nedeniyle sunulan sağlık hizmet bedellerinin de Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanacağı hükme bağlanmıştır. Söz konusu sağlık hizmet bedelleri için bu kanunun 59'uncu maddesine göre belirlenen tutarın % 20'sinden fazla olmamak üzere belirlenecek tutarın üç yıl süreyle ayrıca aktarılmasıyla yine anılan dönem için de ilgili sigorta şirketlerini ve Güvence Hesabı'nın yükümlülüklerinin sona ereceği açıklanmıştır.

SGK'YA AKTARILAN TUTAR

Sigorta şirketleri ve Güvence Hesabı'ndan Sosyal Güvenlik Kurumu'na aktarılacak meblağın belirlenmesi ve ödenmesi ile sağlık hizmetleri için teminat sağlanan sigortalıların tespiti ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu'nun görüşü alınarak Hazine Müsteşarlığı'nca belirleneceği kararlaştırılmıştır. Trafik kazası sebebiyle Sağlık Bakanlığı'na bağlı

Yaşanan belirsizlikler nedeniyle açılan davalarda mahkemeler SGK tarafından yayımlanan Trafik Kazalarına Bağlı Tedavi Giderleri ile ilgili Genelge doğrultusunda hareket etmiş ve sigorta şirketleri ve Güvence Hesabı aleyhine karar vermiştir.

sağlık kurumlarınca gerçekleştirilen tedavi giderleri bakımından Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından Sağlık Bakanlığı'na yapılacak ödemeye ilişkin usul ve esaslar ise Sosyal Güvenlik Kurumu ve Sağlık Bakanlığı tarafından ayrıca belirleneceği hükme bağlanmıştır.

Hazine Müsteşarlığı'nca çıkarılan ve 27.08.2011 tarihli ve 28038 Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğü giren "Trafik Kazaları Nedeniyle İlgilere Sunulan Sağlık Hizmet Bedellerinin Tahsiline İlişkin Usul Esaslar Hakkında Yönetmelik" il trafik sigortası için sigorta şirketleri yüzde 10, Güvence Hesabı yüzde 15, Zorunlu Taşımacılık Sigortası ve Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası için ise, hem sigorta şirketleri ve hem de Güvence Hesabı'nın yüzde 15 oranında ödeme yapması kararlaştırılmıştır.

Kanunun yayımlandığı tarihten önce meydana gelen trafik kazaları nedeniyle sunulan sağlık hizmet bedelleri için ise, sigorta şirketleri için yapılan hesaplama sonucu bulunan tutarlar üzerinden, Güvence Hesabı için ise aktarılan

katılım paylarının yüzde 20'si nispetindeki ek katılım payının üç yıl süre ile ödenmesi suretiyle geçmişe dönük sorumluluklar da Sosyal Güvenlik Kurumu'na devredilmiş olacaktır.

Sonuçta, yapılan bütün bu düzenlemelerle 6111 sayılı Kanun'un yayımlandığı tarihten önce veya sonra meydana gelen trafik kazaları nedeniyle sunulan sağlık hizmet bedellerinin tamamının Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanması amaçlanmıştır.

SAĞLIK UYGULAMA TEBLİĞİ

Yapılan düzenleme ile trafik kazaları nedeniyle üniversitelere bağlı hastaneler ve diğer bütün resmi ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarının sundukları sağlık hizmet bedelleri, sigorta şirketleri ve Güvence Hesabı aktarılan katılım paylarıyla tedavi giderleri kapsamında yapılan tüm harcamaların Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanacağı, bu harcamaların Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yayımlanan Trafik Kazalarına Bağlı Tedavi Giderleri ile ilgili 2012/5 no'lu Genelgesi gereği, trafik kazalarına bağlı tıbbi malzeme, ilaç, yol, gündelik, refakatçi giderleri, kendilerince karşılanan kişilerin bu giderleri, şahıs ödemeleri ve optik provizyonu ve MEDULA eczane provizyonu sistemi üzerinden Kurum mevzuatı doğrultusunda Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) hüküm ve ekleri esas alınarak Kurumca yapılacağı açıklanmıştır.

Diğer bir ifadeyle, açıklanan genelge ile Sosyal Güvenlik Kurumu karşılayacağı tedavi giderinin çerçevesini belirlemiş ve bu çerçeve dışında kalan giderlerin Kurumca karşılanmayacağını belirtmiştir. Bu durum, açıklanan çerçeve dışında kalan, örneğin bakıcı giderlerinin veya tedaviye bağlı diğer harcamaların kimin tarafından ve ne şekilde karşılanacağı sorusunu ortaya çıkarmaktadır.

Konu ile ilgili Güvence Hesabı tarafından Sosyal Güvenlik Kurumu'na yazılan yazıya, Kurum tarafından verilen cevabi yazıda; Hazine Müsteşarlığı'nca 27.08.2011 tarihli ve 28038 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Trafik

Kazaları Nedeniyle İlgilere Sunulan Sağlık Hizmet Bedellerinin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 4. (1) maddesinde ; "Trafik kazaları sebebiyle üniversitelere bağlı hastaneler ve diğer bütün resmi ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarının sundukları tedavinin gerektirdiği tüm sağlık hizmet bedelleri, kazazedenin sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın kurum tarafından sağlık uygulama tebliğinde (SUT) yer alan hükümler doğrultusunda karşılanacağını, bu çerçevede, Kurumca sadece trafik kazaları nedeniyle sunulan sağlık hizmet bedelleri (tedavi, tıbbi malzeme, ilaç, refakatçi ve yol giderleri) Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında karşılanacağı, Kurum mevzuatı ve Sağlık Uygulama Tebliği usul ve esasları arasında bakıcı giderleriyle ilgili herhangi bir düzenleme yer almadığından, bakıcı giderleriyle ilgili Kurumun bir sorumluluğu bulunmadığı" yönünde cevap verilmiştir.

Diğer taraftan ise sigorta şirketleri ve Güvence Hesabı, 6111 sayılı Kanun ile yapılan düzenlemeler sonucu tedavi giderleri kapsamındaki sorumlulukları sona ermiş olduğu gerekçesiyle, bu kapsamında bulunan bakıcı gideri veya tedaviye bağlı diğer harcamalara ilişkin başvuruları ret etmektedirler.

Yaşanan belirsizlikler nedeniyle açılan davalarda mahkemeler Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yayımlanan Trafik Kazalarına Bağlı Tedavi Giderleri ile ilgili 2012/5 no'lu Genelgesi doğrultusunda hareket etmiş ve sigorta şirketleri ve Güvence Hesabı aleyhine karar vermiştir. Verilen bu karara yapılan temyiz itirazı ise, Yargıtay 17'nci Hukuk Dairesi tarafından kabul görmemiş ve karar onanmıştır. Yapılan karar düzeltme talebi de yine aynı daire tarafından reddedilmiştir.

YARGITAY KARARI

Yargıtay 17'nci Hukuk Dairesi verdiği kararın gerekçesinde; yasa koyucu tarafından, trafik kazası nedeniyle sağlık hizmet sunucularınca verilen tedavi hizmet bedellerinin tamamının Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanma-

ması esasının getirilmesi amacıyla 25.02.2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 13.02.2011 tarih, 6111 sayılı Yasanın 59'uncumaddesi ile 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 98'inci maddesi değiştirilmiş, anılan değişiklik ile 'Trafik kazaları sebebiyle üniversitelere bağlı hastaneler ve diğer bütün resmi ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarının sundukları sağlık hizmet bedelleri, kazazedenin sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanacağı, anılan 25.01.2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 13.02.2011 tarih, 6111 Sayılı Yasanın 59'uncu maddesi ile değişik 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 98'inci maddesinin açık lafzından da anlaşıldığı üzere, yapılan değişiklik ile trafik kazaları sebebiyle üniversitelere bağlı hastaneler ve diğer bütün resmi ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarının sundukları sağlık hizmet bedelleri, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanacak, maddenin devamında ve geçici 1'inci maddede düzenlenen aktarımların gerçekleşmesi koşuluyla da, hastanelerce sunulan sağlık hizmet bedelleri yönünden sigorta şirketlerinin ve Güvence Hesabı'nın yükümlülükleri sona ereceği, ancak kazazedelerin, bunun dışında kalan bakıcı veya tedaviye bağlı sair harcamaları, sigorta şirketlerinin ve Güvence Hesabı'nın tedavi teminatları kapsamında, yine sigorta şirketleri ve Güvence Hesabı tarafından karşılanmaya devam edeceği yönünde görüş bildirmiştir.

Yargıtay 17'nci Hukuk Dairesi'nin verdiği bu karar, sigorta şirketlerinin ve Güvence Hesabı'nın yapılan aktarımlara rağmen, tedavi giderleri kapsamındaki yükümlülüklerinin sona ermediği, aksine devam ettiği yönündedir. Bakıcı giderleri, özel hastanelerde yapılan tedavi hizmetleri bedelleri veya ileri teknikte kullanılan protez cihazlar gibi konularında yapılan harcamaların kimin tarafından ve ne şekilde karşılanacağı hususundaki belirsizlikler halen devam etmektedir. Yoksa Yargıtay'ın kararı doğrultusunda, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanmayan tedavi giderleri için sigorta şirketlerinin ve Güvence Hesabının sorumlulukları devam mı etmektedir?

MAĞDURLARIN ZARARI

Bu soruyu bir örnekle cevaplayacak olursak, Güvence Hesabı, trafik sigortası bulunmayan bir aracın neden olduğu kazada yüksek derecede (yüzde 96) malul kalan bir kişi için kazanın olduğu tarihteki teminat limitinden kişiye sakatlık tazminatı ödemiştir. Aynı kişi daha sonradan bakıcı gideri talebiyle Güvence Hesabı'na başvuruda bulunmuştur. Bu başvuru yine yukarıda açıklanan mevzuat kapsamında, tedavi teminatı kapsamındaki yükümlülüklerinin sona ereceği varsayımı ile talep reddedilmiştir. Açılan dava sonucunda mahkeme, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yayımlanan Trafik Kazalarına Bağlı Tedavi Giderleri ile ilgili 2012/5 -no'lu Genelgesi kapsamında bakıcı giderine ilişkin bir harcama bulunmaması nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tazminattan sorumlu olmadığına ve bakıcı giderinin tedavi

kapsamında Güvence Hesabı'nın sorumlu olduğuna ve tazminatın mahkeme masrafları ve işlemiş faiziyle birlikte Güvence Hesabı tarafından ödenmesi yönünde karar vermiştir.

Sonuç olarak her yapılan değişiklik, baştan bir takım belirsizliklere yol açmaktadır. Yaşanan bu belirsizlikler nedeniyle hem mağdurlar ve hem de tazminat yükümlüleri zarar görmektedir. Mağdurlar hakları olan tazminatı nereden ve nasıl alacakları yönünde yaşadıkları belirsizler ve gecikmeler nedeniyle ciddi zarar görmektedirler. Hatta takip etmedikleri takdirde, haklarını tamamen kaybetmektedirler. Diğer taraftan tazminat yükümlüsü de tam olarak belirlenmemiş olduğundan, sonuçta eklenen masraf ve faizlerle tazminat yükü ciddi şekilde artmaktadır.

Temennimiz, yapılacak düzenlemelerle bu belirsizliklerin bir an önce açıklığa kavuşmasıdır. ■